

NOVA DOBA

Licelska knjižnica

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglasi za mm višine stolpca 40 p. Reklame med tekstom,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1 pritličje. Telefon št. 65.
— Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066. —

Dr. Ivan Šušteršič: Moj odgovor.

Bivši dolgoletni voditelj klerikalne stranke na Slovenskem dr. Ivan Šušteršič je napisal za velikonočne praznike brošuro pod gornjim naslovom. Namenjena je slovenski in jugoslovanski javnosti. Vsebina brošure je sledeča: I. Moje stališče do klerikalizma. II. Kdo in kaj je SLS. III. Uspehi SLS. v državi SHS. IV. Jugoslavija in jaz. V. Moje avstrijskanstvo. VI. Moje avdijske pri cesarju Karlu. VII. Moje srbofobstvo. VIII. Kraljevina SHS. IX. Moje napake. X. Moji nasprotniki. XI. SLS. in avtonomija. XII. Metode mojih nasprotnikov. XIII. Moje politično delo v Avstriji in moja deželna uprava. XIV. Epilog.

V naslednjih številках podajemo nekaj izvlečkov iz te brošure, da vidijo naši čitatelji, kako sodi in presoja klerikalno stranko mož, ki je bil skozi več desetletij njen voditelj in do kakih zaključkov prihaja.

Kdo in kaj je slovenska klerikalna stranka?

Virtus post nummos
Horac.

Če se govori o slovenski klerikalni stranki in njenih svojstvih, imajo različni ljudje različne konkretnosti pred očmi: eden vidi duhovščino, drugi katoliško zavedno ljudstvo, tretji Cerkev kot tako, še drugi vse to skupaj in tako gre naprej.

V resnici je pa vse to napačno. Klerikalne stranke ne tvorijo ne duhovščina, ne versko-zavedno ljudstvo, najmanj pa Cerkev. Katoliška Cerkev, reprezentovana po rimskem papežu, odklanja odločno in jasno kakršnokoli svoje identificiranje s kakršnokoli politično stranko.

Duhovščina res stoji v ospredju organizatoričnega in propagandnega dela naše klerikalne stranke, nima pa dejanske v njej prav nič odločevati, temveč se le žrtvuje za stvar, ki jo smatra pomotoma kot dobro ali pa celo le pod pritiskom uplivenega višjega cerkvenega funkcionarja, ki pa v tem primeru tudi ne reprezentira Cerkev, temveč le svoje osebno politično naziranje.

Kdo je tedaj slovenska klerikalna stranka?

Nedavno se je »Slovenec« pohvalil, da je »SLS.« — »stranka slovenskega ljudstva.« — Polastil se je za svojo apoteko mojega reka, ki je veljal za nekdanjo SLS., ki smo jo v

resnici skušali držati v strugi stranke slovenskega ljudstva. A ubili so nas izvestni intriganti ravno raditega, ker nismo hoteli stranke izneveriti ljudstvu in jo degradirati v službeno posredovalnico za ambiciozne klerikalne štrebarje. — In to je dejansko edini poklic sedanje »SLS«. Dokažem, da drugega kruha iz te moke ni bilo, kadar je nova »SLS« bila na krmilu. Pozitivnega dela za ljudstvo nikdar — nič.

Kdo torej je današnja »SLS«? To je samo ozki krog ljudi, ki sede večinoma v Ljubljani in deloma v Mariboru, ki imajo stranko dejansko popolnoma v rokah in kojih volja edino odločuje.

Duhovščina vobče je le žrtev klerikalne stranke in ravno tako katoliško zavedno ljudstvo.

Požrtvovalnost slovenske duhovščine je brez primere. Poštenost in discipliniranost versko-zavednega slovenskega ljudstva vzvišena nad vsako hvalo. Ne eden ne drugi teh faktorjev ne zasluži, da se ga meče v isti lonec s »klerikalizmom«. Služijo klerikalni stranki, ker vidijo v nji, v dobri veri, braniteljico verskih svetinj in ker kratkoma čisto zamenjujejo klerikalizem s katolicizmom. Ta pomotna ideologija, čije žrtev sem bil nekda tudi jaz sam, drži to dragoceno maso skupaj.

Če pa danes kritikujem slovensko klerikalno stranko in slovenski klerikalizem, imam samo tiste maloštevilne osebe pred očmi, ki delajo klerikalno politiko, ki o njej izključno odločujejo, ki so zanj, kot za svoje delo, izključno odgovorni. Samo ta ozki krog, ponovno povdarjam, imenujem klerikalno stranko, izključno v njegovem kretanju vidim današnji slovenski klerikalizem.

Masa pa, ki sledi v dobri veri klerikalni stranki, je le za delo in žrtve. Iz plemenitih nagibov igra vlogo helotov klerikalnih podjetnikov. Nihče se ne more temu čuditi, ki ve, kako se je ta stranka posluževala z najpopolnejšo lahkomišljenostjo, brezvestnostjo katoliškega tiska. Če se pomisli, kako široko je bil razpreden plemenitim namenom služeči katoliški tisk po slovenski zemlji, da je bil tehnično dobro organiziran in da je z njim igrala ena sama centralna sila, klerikalna stranka, ki je kopičila v ta prejšnji vzorni tisk sistematično, sebi v prid neresnične, ali po svoje prikro-

jene vesti in tendenčne opazke, od dne do dne, od leta do leta — se je le čuditi, da sugestivni uspehi niso še večji. A velik del slovenskega ljudstva se le težko iznebi tega upliva, kateremu je izročen skoro na milost in nemilost. Osebito je pa naravno, da živi močno v klerikalni ideologiji duhovščina, ki je po svojem poklicu vezana na časopise SLS., trdno uverjena, da služi tako dobri stvari. Pri njej je tudi še upoštevati, da sledi semtertje ukazom kakega višjega cerkvenega funkcionarja, ki je sam v prvi vrsti žrtev klerikalne sugestije.

Označil sem, upam da zadosti jasno, kdo je klerikalna stranka. Ne pa še popolnoma kaj je.

Nobena stranka na svetu ne govori in piše toliko o svojih načelih in svojem idealnem stremljenju kot slovenska klerikalna stranka. Gola resnica pa je, da nima sploh nič načel in ravno tako malo idealnega stremljenja, temveč da je po svojem bistvu le trgovska družba z zelo omejeno zavezo za izkoriščanje načel in idealnega stremljenja slovenskega ljudstva. **Virtus post nummos — najprej »tolariji«, to je lastna oseba potem šele vse drugo.**

Zdravstvena vzgoja mladine.

(Dalje.)

V.

Poročati mi je, gospoda, še o šolski dobi mladinske vzgoje, namreč od časa, ko vstopi otrok v šolo pa do tja, ko jo zapusti. Opozarjam vnaprej, da bo tu glavno vlogo igrala šola in opozarjam še posebej, da razmotirim jaz vzgojo otrok le kot zdravnik, torej v prvi vrsti z zdravstvenega stališča. To stališče moram ponovno povdarjati, da ne bo kakega nerazumevanja glede naših zahtev v šoli.

Znano, že uvodoma povdarjano zdravstveno vzgojno načelo je: »Zdrav duh, poleg zdravega telesa«. Ta tendenca se bo vila kot rudeča nit skozi vso razpravo. Dasi bo zahteva po zdravju glavni ton predavanja, pa bom skušal po možnosti se izogibati vseh osebnih not.

Zahtevamo enako pravo, enako pravico za telesni blagor, kot za duševni napredek učeče mladine. To zahtevo strnem na kratko v znanem stavku: Kaj pomaga učencu, ako vso učenost pridob-

sem odprl vrata, je kar zašumelo, kakor bi stopil v panj.

Na koncu dvorane v zaokroženem kotičku je stala neka ženska nasproti ogledalu ter neprestano gledala venkaj. Dvakrat sem jo poklical:

»Hoj, gostilničarka!«

Počasi se je obrnila, videl sem žalostno podobno kmetice, prihuljeno, blede, drugače še ni bila tako stara. solze so jo pa naredile starijavo.

»Kaj želite,« me je vprašala in si brisala oči.

»Za nekaj časa bi se rad vsedel in kaj pil.«

Začudeno me je pogledala ter se ni premaknila z mesta, kakor bi me ne razumela.

»Ali ni tukaj gostilna?«

Ženska je zdihnila.

»Da, tukaj je gostilna, če hočete... Zakaj pa ne greste na drugo stran, kakor drugi? Tam je bolj veselo...«

»Za me je preveč veselo... Raje ostanem pri vas.«

Ne da bi počakal odgovora, sem se vsedel za mizo.

Ko je videla, da govorim resno, se je premaknila, začela odpirati predala, pospravljati steklenice, brisati kozarce,

bi, če pa pri tem na svojem zdravju škodo trpi. Za trditev menim, ni potreba nobeni nadaljnjih dokazov.

Začnimo s šolo!

Šola je danes najmočnejši faktor za umstveni razvoj človeštva. Šola je javna naprava, ki postane vzorno urejena in vestno nadzorovana največja korist narodu. Nemški pregovor veli: »Das Kind ist der Vater des Mannes« — »otrok je oče možu«, kar doni sicer nekam neverjetno, a je popolna vzgojna resnica, ker le iz vrlega otroka postane vrli mož in šola ravno je vzgojevalnica otrok, da postanejo možje, šola je zibelka vseh bodočih stanov in poklicev. Šole so naprave, zavodi za vežbo duha, za umstveno vzgojo otrok. Obisk šole je danes obvezen za vse otroke v vseh kulturnih državah. Učna doba traja različno dolgo, najmanj šest let, a tudi celo mladost.

Zadnje čase opazujemo pri nas na šolskem polju ogromen preobrat, mnoge moderne reforme. Iz nizkih šolskih kolib prejšnjih dob nastale so velike lepe palače že tudi po vaseh. Preokreta v narodnem in jezikovnem oziru niti ne navajam, ker je umeren in preočivid. Tudi napredek v socialnem in svobodomiselnem smislu postaja od dne do dne očitnejši. Učne metode se korenito izpreminjajo. Šiba, ki je prej pela svojo turobno pesem, je do malega odstranjena iz šol, kot vzgojna sila, dasi še danes zapade kak poseben oboževatelj starodavnih, pedagogičnih maur v ta vzgojni otavizem.

Priznamo izboljšave z zadoščenjem. Napredujemo v splošni higijeni glede šolskih stavb, prostorov, ventilacije, glede naprave šolskih klopi, glede izmenjave pouka in razdelitve učnih ur. Priznavamo, da se uvajajo resnične olajšave, da uvrščajo težje predmete na zgodnje, lažje na poznejše ure, da so upeljani odmori med poukom, da so danj prosti popoldnevi. Upravičeno upamo, da bo šola izmed vseh javnih državnih naprav prva zadobila novo moderno lice in tako je potrebno in tako je prav.

Smo prijatelji šole, visoko cenimo in spoštujemo učitelstvo vseh kategorij, nismo nasprotniki umstvenega vežbanja, znamo, da mora iti življenje naprej in ne nazaj. Šola je živ organizem, ki ne sme zaostajati ali obtičati na mrtvi točki. Moderno kulturno življenje zahteva od človeka vedno več duševnega napora.

poditi muhe... Čutilo se je, da je bilo nekaj izvanrednega, streči temu gostu. Sem in tja se je nesrečnica ustavila, prišla se za glavo, kakor bi obupavala, če je vse to res.

Odšla je, slišal sem rožljati velike ključe, odpirati zarjavele ključavnice, brskati v shrambi za kruh, dihati prah, umivati krožnike. Od časa do časa je vzdihnila in zajokala...

Cetrt ure po teh pripravah sem imel pred seboj krožnik rozin, kos starega kruha, trdega kakor kamen in steklenico slabega vina.

»Postreženi ste,« je rekla neznanka, se obrnila in vsedla k oknu.

Ko sem pil, sem skušal z njo govoriti.

»K vam ne pride veliko ljudi kaj ne, uboga žena?«

»Gospod, nikdar nobeden... Ko smo bili še sami v vasi je bilo drugače, pri nas se je ustavljal poštni voz, k nam so hodili lovci, celo leto je bilo življenje in vrvenje... Ko so pa prišli sosedi, smo vse zgubili... Ljudje gredo raje na drugo stran. Pri nas je preveč žalostno. Res je, da hiša ni posebno prijetna, jaz nisem lepa, jaz imam mrzlico,

ALPHONSE DAUDET:

Dve gostilni.

Prihajal sem iz Nimesa, bilo je popoldne julija. Silna vročina je pritiskala. Cesta je bila prašna, megla prahu se je vzdigavala, prašne so bile olike in mali hrasti, veliko solnce pa je neprenehoma pripekalo in žgalo. Nikjer nobene sence, nikjer najmanjšega vetra. Vsled velike vročine je ozračje kar migljalo, vmes so se pa glasili crički. Dve uri sem hodil po tej puščavi, ko sem zagledal nenkrat kup hiš, ki se je vzdigaval iz prahu. To je bil Relais de Saint-Vincent. Šest ali sedem hiš z rudečimi strehami, napajališče brez vode med nasadi suhih smokey in na koncu vasi dve veliki gostilni, ki sta stali ena nasproti drugi, na vsaki strani poti.

Bližina teh gostilen je bila nekaj privlačnega. Na eni strani veliko novo poslopje, polno življenja in navdušenja, vsa vrata odprta, poštni voz je prispel ravno pred hišo, iz konjev se je še kadilo, potniki so urno poskakali doli in hitro pili na cesti v mali senci zidu. Dvorišče je bilo napolnjeno z vozički in mulami. Vozniki so ležali v lopi ter čakali na hlad. Iz notranjih prostorov pa je

odmevalo vpitje, kletev, razbijanje s pestmi po mizah, trkanje s kozarci, ropot biljardnih krogel, šumenje limonad, ki so tekle čez kozarce, vse pa je prevladal vesel glas, čist ko kristal, močan, da so se šipe tresle:

Lepa Margota
zjutraj je vstala.
s srebrno posodico
vodo je iskala...

V gostilni nasproti je bilo tiho in zapuščenost. Trava je rastle med vrati, okna so bila polomljena, nad vrati je visela veja male palme, kakor kak star šop. Na pragu je bilo polno kamenja iz ceste... Vse je bilo tako ubogo, tako pomilovalno, da sem iz usmiljenja vstopil, da bi spil en kozarec.

Ko sem vstopil, sem se znašel v veliki dvorani, zapuščeni in dolgočasni. Svetloba, ki je prihajala skozi tri okna brez zastorov, jo je delala še bolj dolgočasno in samotno. V sobi je bilo nekaj miz, na katerih so bili zaprašeni kozarci, en počen bila j. rumen divan, stara pisalna miza. Vse to pohištvo je spavalo v težki vročini. In muh, muh! Nikdar jih nisem videl še toliko, na stropu, pritisnjene na šipe, v kozarcih. Ko

Imamo velike koristi od šole. Izobražen človek zadobi vse drugo obzorje, vse drugo stališče v življenju, postane bolj sposoben za konkurenčni boj, bolj odporen proti neprilikom, nezgodam in boleznim, ker se zna bolje čuvati kakor neuk človek. Pouk v šoli je priznana boljše kot privatni. Snov je širša in primerno urejena tudi za šibkejšo učence. Pouk je načrtan za dolgo dobo let. V šoli je delo skupno, skupna odgovornost in obzirnost in vlada v šoli želja po tekmovanju. Vse naštetje in še mnoge druge točke so kulturna aktiva šole. Iz zdravstvenih ozirov ne oporekamo sestavi in razvrstitvi umstvene snovi in predmetov v šolah, zahtevamo le, da se pri tem ozira popolnoma zadostno na zdravje otrok.

(Dalje prih.)

SLOVENC! SLOVENKE!

Bliža se čas poroke Nj. Vel. kralja Aleksandra z romunsko kraljico Marijo. Ta veseli in pomembni dogodek hoče slovensko ženstvo praznovati s činom trajne vrednosti, s činom, o katerem je prepričano, da bo tudi državi in narodu v največjo korist.

Strahotne posledice vojne vplivajo najbolj strupeno na našo deco in mladino, ki je brez odporne sile napram zablodam sedanjega življenja, napram razmeram, ki vodijo v moralni bankrot naše družbe, ako jih pravočasno ne zajezimo. Uspoštevanje ta dejstva, je sklenilo slovensko ženstvo na svojem zborovanju dne 2. februarja t.l., da hoče postaviti vse svoje sile v to, da obvaruje doraščajoči rod pred propadom in da hoče prav to delo pokloniti kot poročni dar naši kraljevski dvojici. Prepričano je namreč, da bosta Nj. Vel. kralj in kraljica najbolj vesela daru, ki zagotavlja zdrav razvoj naše mladine kot bodočega temelja za uspešen in čvrst prospek naše države, kot najdragocenejšega materiala za notranji in zunanji procvit kraljevine SHS.

Slovensko ženstvo, združeno v Narodnem ženskem savezu, namerava postaviti v Ljubljani »Materinski in dečji dom«, ki bo nosil ime naše bodoče kraljice Marije in hoče na njen poročni dan postaviti temeljni kamen temu domu, iz katerega bo prihajala telesno in duševno zdrava in krepka mladina. Ta dom je zanišljen v slogu najmodernejših zaščitnih naprav za deco in mladino in hoče biti zatočišče in domače ognjišče osiroteli, zapuščeni in zanemarjeni mladini vse Slovenije, hoče biti varno zavetje našim materam, ki jih sedaj življenje neusmiljeno preganja in hoče postati socialna šola za oboje ženstvo, ki se bo posvečalo delovanju za javni blagor. Takšen dar naši kraljevi dvojici bo najboljši in najlepši dokaz, da nam je edinstvo in razmah, obstoi in razvoj naše države najvišji smoter vsega našega delovanja. Boj dragocenega daru kakor je delo za blagor države si ne moremo misliti.

Zavedamo se, da nas čaka obilo truda, skrbi in dela, da ustvarimo dom. Toda to nas ne plaši, ker se hkratu tudi

moja otročička sta umrla... Tam je pa veselje celi dan. Neka Arlésijanka ima gostilno, lepa je z zlato verižico okrog vratu. Poštni voznik, ki je njen ljubček, se ustavlja pri njej. Vsa mladina iz Bezoucesa, Redessana in Jondquieresa prihaja k njej. Jaz sem na tukai celi dan zapuščena in žalostna.

Govorila je raztreseno indiferentno, s čelom naslonjena na šipo. Zunaj je nastal ropot, poštni voz se je odpeljal, cestni prah ga je obdal. Slišal sem pokanje biča, postiljonov rog. Deklice so tekale na prag ter klicale: »Z Bogom, z Bogom! Kristalni glas pa je pel, kakor preje. Ko je zaslišala ta glas, se je vsa tresla, obrnila se je k meni in mi rekla:

»Ali slišiš, to je moj mož... Kajne kako poje lepo?»

»Kako? Vaš mož. Tudi on zahaja tja?»

Odgovorila je z veliko milobo. »Moški so pač čudni, ne marajo gledati joka... Jaz pa jokam od smrti mojih otročičkov neprestano. Zato je hiša pusta žalostna. Kadar se naveliča moj ubogi Jožko, gre pit na drugo stran in ker ima lep glas ga Arlésijanka rada posluša... Tresoč se si je brisala gretnke solze ter z bolestinim obrazom poslušala, kako lepo poje njen Jožko...

zavedamo, da nas bo vsa javnost podpirala pri našem plemenitem in patriotičnem delu, da ne bo brata in sestre, ki ne bi bil pripravljen rade volje prispevati k takšnemu poročnemu daru naši kraljevi dvojici. Trdno verujemo na pomoč vseh, trdno verujemo na uspeh započete akcije.

Ljubljanska mestna občina, na katero smo se obrnile najprej, nam je naklonila že milijonski dar s tem, da nam je prepustila brezplačno stavbišče za dom kraljice Marije. Ta zgled ljubljanske občine naj bo vzpodbuda vsem ostalim občinam Slovenije, da prispevajo po svojih močeh k napravi, ki bo ravno občinskemu gospodarstvu in življenju v največjo korist. Vsaka občina je danes v največji zadregi, kadar pride v polje, da mora preskrbeti na dober način svoje mlade občane. Samo majhen državni dečji dom v Ljubljani in še manjšo dečjo stanico v Mariboru in nekaj privatnih zavodov imamo, ki ne morejo oskrbeti niti en odstotek dece, ki bi bila potrebna nege in zaščite. Slovenija pa ima okoli 76.000 sirot in polsirot, od katerih je ogromen del potreben materinske ljubezni, toplega doma, a nima ne enega ne drugega. Slovensko ženstvo hoče vsej tej zapuščeni deci posvetiti svo materinsko skrb in ljubezen, da jo obvaruje propada. Vemo, da naš apel na slovenske občine ne bo brezuspešen, da bo vsaka prispevala po svojih močeh k napravi, ki jej bo odvzela veliko skrb.

Slovenske občine! Najlepša prilika se vam nudi, da izkažete svojo vdanost in zvestobo kralju in državi, ako podpirate naše delo. Vse slovenske občine, ki se bodo odzvale našemu klicu, pa prosimo, da tudi med svojimi občani zanetijo razumevanje za naše delo in da tudi ti po svojih močeh prispevajo k čimprejšnjemu uresničenju našega načrta. Namesto darov in brzojavov na dan poroke darujte one zneske za Dom kraljice Marije.

Obračamo se dalje na naše banke, industrijska in obrtna podjetja, na naše veleposestnike in trgovce, da pomagajo z obilnimi darovi akciji, ki bo nam vsem v ponos, ki bo trajno priča naše iskrenosti napram kralju in državi.

In ti slovensko ljudstvo, ki si v trpljenju in pomanjkanju dočakalo dan narodnega osvobodjenja, ti ne boš zadnje med zadnjimi. Vse naše žene, ki so si kot matere, gospodinjice, ročne in duševne delavke priborile vbojnost v žalostno življenje naše osirotele in zapuščene dece, bodo prve na delu, da se uresniči naša ideja. O tem niti najmanj ne dvomimo. In naši možje, ki so v trdem boju za obstanek dozorili in spoznali življenje, bodo krepko sodelovali z nami, ker vidijo v vsakdanjem življenju zle pojave nezaščitene dece in mladine. Bratje in sestre, spominjajte se ob vsaki priliki našega doma, pokažite z dejanji, da vam je občina blaginja najvišji cilj.

Slovinci in Slovenke! Združimo se vsi, brez razlike spola in stanu in strankarskega prepričanja in poklonimo kraljevski dvojici dar, ki bo pričal o naši odkritosrčnosti in iskreni ljubezni, dar, ki ne bo blestel samo na dan poroke.

Naše občine in vse večje darovatelje hočemo zabeležiti v posebni, umetniško izdelani knjigi, ki jo bomo poklonili naši kraljevski dvojici.

V Ljubljani, 13. aprila 1922.
Za Narodni ženski Savez kraljevine SHS, slovenski del:

Minka Govekarjeva, tajnica.
Franja Tavčarjeva, podpredsednica.

Politične vesti.

Atentat ministra pravde na sodniško neodvisnost. V znani aferi radi sekvestracije tovarne kamenin v Libojah so za nami pisali o stvari več ali manj obširno razni listi. Tudi v predstavnosti vsu se je o stvari že govorilo. Učinek vsega pa je presenetljiv! Minister pravde dr. Markovič je naročil okrajni sodniji v Celju brzojavno, da ima eksekucijo na odstranitev sekvestra ustaviti in mu o tem brzojavno poročati. To je tako nezaslišano kršenje ustavno zaglašene neodvisnosti sodišč, da presega vse, kar se je v tej zadevi zgodilo doslej neverjetnega. Prepričani smo, da bodo naši poslanci v tej zadevi, ki nas zani-ma samo iz stvarnega in principielnega stališča, dosegli, da bo ministrstvo spoštovalo ustavo in zakone.

Iz trboveljskega kota. Slišali smo od tod zadnja leta le vznemirljive vesti. Če je ljudstvo povsod bilo pod utisom vojske, ni se čuditi, da v ti veliki delavski občini z 18.000 prebivalstva ni šlo vse gladko. Videti je pa, da je bila to prehodna prikažen. Na veliki pondeljek je priredila v Trbovljah in v Hrastniku demokratska organizacija sestanke na katerih sta poročala znana naša politična voditelja dr. Kukovec in dr. Kramer. Utis iz teh shodov je kar najboljši. Splošno je videti velika resnost našega naroda in veliko zanimanje za vsako napredno akcijo. Najvplivnejši občani so odločni demokrati, a množice, nekaj časa v komunističnem taboru, so zadnji čas zbrane okoli narodnega odveta dr. Dimnika, tako da so socialni demokrati daleč v manjšini. Narodni socialci in klerikalci skoro izginejo. Na shodu v Hrastniku so poleg narodnega poslanca dr. Kukovca in župana laškega trga dr. Roša govorili štirje delavski voditelji tako stvarno in trezno, da bi se lahko šli k njim učiti marsikateri Slovenci. V obeh krajih je bil predmet razprave v prvi vrsti razdelitev države z ozirom na laški okraj. Ta okraj je najkočljivejša točka razdelitve Slovenije. Izpade iz skupnosti štajerske pokrajine ter ima pripasti ljubljanski oblasti in tudi iz političnega okraja celjskega. Veliko premisleka je bilo treba, da se najde rešitev, ki bi ustrezala interesom ljudstva in demokratsko vodstvo je našlo tudi tu predlog, ki je našel na imenovanih shodih, kjer so bili zastopani tudi Laški trg in Zagorje po merodajnih močeh, soglasno odobrenje. Prvikrat se je izreklo ob glasnem odobravanju geslo, naj nas reke več ne ločijo ampak spajajo. Z laškim sodnim okrajem naj se združijo onkraj Save Radeče in Kum. Zagorje kot rudniški kraj naj se združi s Trbovljem kot sedežem lokalne uprave, sodnije naj ostanejo, kakor so danes. Tako sestavljeni okraj ima računati na skupnost interesov prebivalstva, zadostna finančna sredstva, ima primerne železniške zveze in bode imel priliko uveljaviti se v gospodarskem in socialnem delu. Tudi koncentracijska akcija dr. Kukovca se je v polni meri odobrila. V Trbovljah je predsedoval obč. svetovalec Goropevšek, v Hrastniku ravnatelj Gmus.

Odstop muslimanskih ministrov. Rekonstrukcija vlade? 18. aprila predpol-dne je ministrski predsednik Pašič prejel brzojavko, s katero Omerović in Vi-dlovič javljata, da v sporazumu s svojimi tovariši izstopata iz vlade. Danes predpol-dne je ministrski predsednik Pašič konferiral z ministrom za izenačenje zakonov Tričkovičem. Nato je bil pri Pašiču minister dvora Dragomir Janković. Govori se, da sta ta dva poseta v zvezi z izstopom muslimanov iz vlade. V vlad-nih krogih se izstop muslimanov iz vlade živo komentira. Trdi se, da ima vlada trdno večino 207 glasov napram 94 glasovom opozicije. Ni še rešeno, ali bo vlada izpolnila parlamentarno formo in podala formalno ostavko, nakar bi krona zopet poverila Pašiču, da sestavi isto vlado. Mesto muslimanov bi vstopili v seljaškega saveza. Kot ministrska kandidata se imenujeta pos. Piletič in Benin. V nobenem slučaju vlada ne bo ničesar storila pred 24. aprilom. Ostavka muslimanskih ministrov bo sprejeta najbrže jutri, ko se vrne kralj iz Šumadije.

Genovska konferenca ogrožena. — Sklenitev posebne pogodbe med Rusijo in Nemčijo povzroča v delegaciji mučen utis ter resno ogroža nadaljni ugodni potek iste. V krogu Male antante vlada nezadovoljstvo, ker se je o ruskem problemu razpravljalo doslej brez sodelovanja Male antante. Francosko časopisje ostro napada rusko in nemško delegacijo, ki je s separatno pogodbo predstavila konferenco pred gotovo dejstvo. Zaradi kritične situacije so bile odpovedane vse sklicane seje komisiji in podkomisiji. Nadaljni potek se z napetostjo pričakuje.

Celjske novice.

Velikonočno življenje je v našem mestu bilo letos izredno živahno. Po mrazu, snegu in neprestanih nalivih, vstala je tik pred prazniki cela narava ter se odela s slavnostno obleko. Na solnčnih legah je sadno drevje posebno marelice, breskve in hruške v polnem cvetju. Travniki in polja so zazelenele, drevje se odeva z velikimi zelenimi

popki. Ta sprememba v naravi je vplivala na prebivalstvo, ki je v ogromnem številu pohitelo iz mesta, da se navžnje solnce in toplote. Vsa izletišča v bližnji in daljni okolici so bila polna izletnikov. Povsod je bilo videti živahno in razposajeno življenje. Bližnji in daljni vrhovi ter razgledne točke so bile mnogobrojno posečane. Skoro povsod so bili izletniki prijetno iznenadeni nad ličnimi kazi-potnimi napravami našega agilnega celjskega odseka SPD. V pondeljek se je vreme malo poslabšalo, vendar tudi ta dan obisk izletnikov v okolici ni ponehal. Na Svetini je v izbornem razpoloženju prepeval naš celjski kvartet »Komšija« pod vodstvom tovariša Perca. Na železnih je bil velikanski naval. Vendar se je ves promet kljub temu popolnoma redno vršil. Danes se je vreme temeljito preobrnilo na slabše: dež, veter, solnce se pridno menjavajo. Vremenski preroki pravijo, da bo ta aprilska nagajivost trajala štirinajst dni.

Velikonočni cerkveni obredi so se kot prejšnja leta tudi letos po običajnem sporedu vršili. Pri vstajanju v kapucin-ski cerkvi sodelovalo je vojaštvo, v župni cerkvi pa železničarska godba. Pri slavnostni maši v nedeljo v Marijini cerkvi je sodeloval orkester godbenega društva. Petje je za godbo daleč zastajalo. Beležimo vest, da so pevci pri tej priliki po cerkvenem pravilu popolnoma brez potrebe dodali nemško pesem, kar je med številnim občinstvom, med katerim je bilo do 90% Slovencev, mučno uplivalo. Mučno tembolji, ker je vsakemu v živem spominu cerkveno življenje naših rojakov na Koroškem, kjer v popolnoma ali večinoma slovenskih župnijah slovenski jezik v cerkvi sploh ni dopuščen. Ne razumemo, zakaj bi ravno mi morali biti vedno popustljivi, ko onkraj Karavank druhal »Orgescha« in »Heimatsdiensta« celo pri zborovanjih po § 2 v slov. župniščih v iste udira in na znani nemški vandalski način poravnava nekatere stare račune med nemškim in slovenskim prebivalstvom za časa koroškega nebliscita. Od vodje celjske opatije trdno pričakujemo, da poseže energično vmes ter jezikovno vprašanje v Marijini cerkvi za 90% slovensko večino vernikov, ki to cerkev obiskujejo, pravično reši.

Smrtna kosa. Umrl je 17. tm. gosp. Matko Benčan, bančni uradnik v 22. letu svojega življenja. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Olepeševalna dela v Celju. Mestni vrt je dobil na vsa pota nov gramoz in pesek, kar je bilo že silno potrebno. Olepeševalno društvo naprtilo si je s temi deli mnogo denarnih žrtev. Mestni vrt bo letos v vsakem oziru krasno urejen, ter dika in ponos našega mesta, ki ga bomo vsakemu tujcu lahko pokazali. Na Krekovem trgu pred kolodvorom se nasadi preurede ter bo mestni vrtnar tu letos pripravil občinstvu prijetna prese-nečenja. Na Dečkovem trgu so podrli cipe-re in železno ograjo, ki je obdajala nekdanj Jožefov spomenik. Svet se planira in tlakuje. Mestna občina bo morala misliti na to, da ta trg, ki bo eden najlepših in največjih v Celju s kockami tlakuje ter s časom tudi del trznega življenja iz Glavnega trga, ki je že pre-ozek, preloži na Dečkov trg. Posebno po dograditvi novega mostu čez Savinjo v smeri podaljšane Glavnega trga bo moralo tržno življenje, kot je sedaj razvito, v sredah in sobotah iz Glavnega trga izginiti, ker bo sicer oviralo promet. Kazalo bi, na Dečkovem trgu na strani hiš nasproti Nar. domu nasadi nekaj drevja, najboljših mladih lip, s čemur bi cel trg na ličnosti pridobil. Tudi nekatere druge ulice so malo zelenja silno potrebne. Tozadevno ima mestno oskrbnistvo mnogo hvaležnih nalog. Najbolj zanemaren je Vrazov trg, ki kar kriči po koreniti preureditvi. Sedanje stanje je tam nezdružno. Na vrtu prejšnje meščanske šole ob Savinji urejuje mestno vrtnarstvo celo vrsto novih gredic, ki bodo vrtnjak v mestnem vrtu razbremenile in vzgajale mnogo rastlin, ki jih za okras mesta že prav nujno rabimo.

Nesnaga v poslopiju starega okrožnega sodišča. V poslopiju starega okrožnega sodišča nameščene so ieče. Vsak dan mora v ieče službeno mnogo ljudi pazniki, sodniki, odvetniki, vsak dan se nosi iz kuhinje v poslopiju stare meščanske šole v ieče jed za jetnike. Na hodniku in dvorišču se je udomačila navađa,

da se pepel in druga svinarija stresa kar po tleh. Hodnik v pritličju je skoro popolnoma zamašen s to svinarijo. O straniščih, ki so vsa na stečaj odprta, ne kaže pisati, ker zastaja pero, da bi to naravnost kanibalsko stanje popisalo. Za vsakega, ki mora dnevno vse to gledati, je opravljanje službe tu prava muka. Ne vemo, kdo ima dolžnost za snago v poslopiju skrbeti. Ker pa so nastanjene v hiši tudi stranke, pozivamo mestni fizikat, da energično poseže vmes in napravi tej svinariji konec. V poletju in vročini je največja nevarnost, da se razpasejo tu bolezni. Za bacile ni lepšega pribežališča, kot ta kraj.

Preskrba celjskega mesta z mlekom, zelenjavo in ribami. Kušnje zadnjih praznikov so zopet potrdile, da je majo potrebno ukreniti nekaj, da se mestno prebivalstvo preskrbi z zdravim mlekom po primernih cenah. Kmetijski producenti delajo tozadevno kar hočejo, razmere so popolnoma kaotične. Ker na ustanovitve mestne mlekarne ni mislili, bilo bi najbolje podpirati ustanovitev mlekarne v okolici. Posebno kraji okrog St. Jurja ob juž. žel., ter Nove Cerkve, Smartno v Rožni dolini itd. bi prišli v poštev. Pošiljanje mleka v mesto ter ureditev posebne prodajalne bi ne delalo težko. Zadruga bi na ta način posredovale nakup in prodajo mleka in mlečnih izdelkov v obojestransko zadovoljnost. Situacija, kot so se glede kakovosti mleka dogajali zadnje dni, bi bili izključeni. Tudi podjetni ljudje bi lahko dosti zaslužili, ako bi se trgovina in prodaja mleka na veliko uredila. Isto tako je vprašanje preskrbe zelenjave in sočivja za naše mesto zelo akutno. Prostorov in dobre zemlje v okolici ne manjka. Treba je agilnega vrtnarja, ki bi se z vnozem zadeve poprijel. Dober zaslužek in stalni odjemalci so mu zagurani. Celje je tržno središče velikih kopališč Rog. Slatina, Dobrna, Rimske Toplice, Topolšica, ki porabijo silno mnogo sočivja. Svoj čas so dajali obširni ribniki okrog St. Jurja in Ponikve mnogo okusnih rib za celjski trg. Vojna je tudi temu napravila konec. Mnenja smo, da bi tudi v tej stroki večja posestva z malenkostnimi investicijami lahko letno za ribe mnogo zaslužila. Tudi v tem vprašanju je potreba le malo agilnosti in podjetnega duha, da pride dosti ljudi do dobrega zaslužka.

Prijavni urad išče nekega Branko Kosanovič-a, ki ima zvezo s »Slovensko banko d. d. v Zagrebu«, Olgo Ille, učiteljico, ki ima znanje v Zlatar-u in Izidora Paulin, ki ima znanje v Mirnu pri Gorici.

Kino Gaberje. Danes v sredo in jutri v četrtak velika drama po historičnih dokumentih »Prostozidarij« ali grof Cagliostro v Rusiji. V glavni vlogi Čaragon in Pavlovna. Predstave se vrše ob delavnikih ob 8. uri, ob nedeljah in praznikih ob 6., 7. in 9. uri zvečer.

Prosveta.

Kvartet »Zika«, ki je bival z malimi presledki skoraj tri mesece v prijaznem Celju, se poslavlja od celokupnega njihovi umetnosti naklonjenega občinstva, katero je posvetilo vsakemu koncertu tega kvarteta toliko pozornosti, da more biti Celje v tem oziru kot vzgled marsikateremu večjemu mestu. Naš kvartet bo vedno s posebnim veseljem na koncertnem potovanju obiskal Celje in Celjane, kateri nam gotovo ostanejo v trajnem in prijaznem spominu. Na svidenje!

Silajen koncert »Smetane« v Mariboru. Maribor, 18. aprila. Praško pevsko društvo »Smetana«, ki šteje 55 pevcev, je nocoj priredilo v Mariboru prvi koncert na svoji turneji po Jugoslaviji; koncert je bil pravi triumf za to odlično društvo bratskega češkoslovaškega naroda. Vsaki posamezni točki sporeda je sledil vihar odobravanja in navdušenja, ki so ga pevcu tudi v bolni meri zaslužili. Gostje so morali več točk dodati, ker jih občinstvo kar ni hotelo pustiti iz dvorane. Društvu je bilo izročenih več venčev. Prireditelje se je razvila v navdušeno manifestacijo češkoslovaško-jugoslovanskega bratstva.

VZGOJA MLADINE K DOSTOJNOSTI. V zadnji številki »Preroda« piše nadučitelj Al. Križnišnik:

(Dalje.)

Vsak učitelj mora zato skrbno voditi in nadzirati vedenje svojih učencev tudi izven šole. V šoli naj se porabi vsa

ka priložnost za etični pouk. Vzgajamo otroke k ljubezni in usmiljenju do bližnjega, vadimo jih, udejstvujemo z njimi to! Prežeti moramo njih notranjost, vse njihovo čustvovanje. Kajti kdor v resnici ljubi svojega bližnjega, bo pač vedno dostojen v občevanju z njim. Kako rad si odtrga otrok košček kruha od svoje južnice in ga na pobudo učitelja da svojemu revnemu sošolcu, ubogi žrtvi očeta pijanca, ki ves zaslužek zapije, da nima družina ne potrebne hrane, ne dostojne obleke! Na obrazu se jim bere, da so kar srečni, da morejo komu pomagati. — Na šolska vrata potrka star siromak, mogoče pride celo naravnost v razred. Po šolskih predpisih pa je vstop v šolo med poukom dovoljen samo uradnim osebam. Ali bomo sedaj reveža vprič o otrok iztirali iz sobe? Ne bodimo ozkosrčni! Ali ni tu najlepša vzgojna priložnost, ki bo donesla neizmerno več koristi, kakor tistih par izgubljenih minut računstva? Najprej vzgojiteljev zgled, nato par lepih besedi na otroke in že nosijo z žarečimi obrazi skupaj svoje zaklade: ta kos kruha, oni jabolko, tretji novček. Ti otroci ne bodo poznali surovosti!

Tudi vzgoja k usmiljenju k živali je važen korak v borbi proti surovosti. V prirodoopisju navajamo otroke k razumevanju življenja raznih živali, iz razumevanja pa klije prijateljstvo in usmiljenje do njih. Krmilnica ptiček je vsak dan polna drobtin in zrnja. Po šolskem vzorcu si naredijo otroci sami tudi doma na vrtu hišice za ptičke; kar kosa se med seboj, kdo ima lepšo in v kateri je vedno največ ptičkov. Komur se žival smili, ta tudi svojemu bližnjemu ne bo mogel kaj žalega storiti ne z besedo, še manj pa v dejanju.

Vesten učitelj porabi vsako priliko, da blažilno vpliva na mladino. Vsaka njegova beseda, izražena v pravem tonu, je že jez proti surovosti.

Toda šola odpusti z dovršenim 14. letom svoje gojence, medtem ko njih vzgoja še davno ni dovršena. Vsled tega šola ne more vzgojiti že gotovih, trdnih in samostojnih značajev; ona polaga temelj, na katerem naj nadaljujejo stavbo drugi činitelji.

(Konec prih.)

Turistika in šport.

Klub slovenskih kolesariev v Celju priredi v nedeljo dne 23. aprila prvo klubovo dirko na 15 km. Start in cilj »Hotel Krona« z obratom v Petrovčah pri Jansekoviču. Vsak dirkač plača drkalno takso 5 Din. Prijave sprejemajo: trgovina Fr. Kramar, Janko Bova ter mehanična delavnica Jos. Roic, Odbor.

Klub slovenskih kolesariev v Celju priredi v nedeljo svojo prvo dirko z obratom v Petrovčah. Ker se bodo na tej in prvih dveh prihodnjih dirkah izbirali dirkači za letošnje prvenstvene dirke Kolesarskega podsaveza, je upati, da se vsakdo, kateri ima namen dirkati pri podsaveznih dirkah, sigurno udeleži prve dirke. Klub slov. kolesariev.

Celjski šahovski klub priteguje vedno večje število igroljubnih interesentov iz mesta v svoje okrilje. Oni skromni kotiček v sprednjih prostorih kavarne Europa, kjer so se njegovi člani zbirali doslej na redne sestanke v svrhu poglabljenja v tej plemeniti igri, že davno ne zadostuje več svojemu namenu. Zato se resno misli na to, osredotočiti klubovo delovanje, turnirske tekme, igralne sestanke itd. v zadnjem t. zv. »klubovem lokalu« omenjene kavarne, odločenim s prav čednimi siluetami znanih šahistov. In če bo, kakor slišimo, v tem lokalu nameščena še umetniško lepo izdelana klubova knjižna omara, ni dvoma, da si bo vse, kar stremi za intenzivnim klubovim življenjem, izbralo ta lokal za svoje ognjišče. Klubov turnir, katerega se udeležuje dvajset članov, se približuje svojemu koncu. Do 17. tm. so morale biti vse turnirske partije osigurane, ker tega roka z ozirom na poslovnik ni bilo mogoče podaljšati. Kakor smo že zadnjič prorokovali, bo prvenstvo tega turnirja najbrže odnesel g. prof. Vagaja kot priznani najboljši celjski šahist. Za nadaljnj odlična mesta med turnirskimi borilci se je vršila huda borba med predsednikom dr. Brunčkom, klubovim patriarhom Gajšekom, svetnikom Lilekom in častnim članom kluba, problemistom dr. Schwabom. — Dne 19. tm. ob 8. uri zvečer se vrši v klubovem lokalu občni

zbor z obsežnim in zanimivim dnevnim redom. Dne 30. tm. pa priredi klub svoj prvi letošnji izlet v prijazni trg Vojnik, kjer se vrši med drugim tudi prijateljska tekma s tamošnjimi vrtni šabisti pri županu g. Julko Kovačič.

Dopisi.

Teharje. Za ubogo šolsko deco na Teharjih sta darovala g. Franc Sodin in M. Stojan po 400 K, za kar se šolsko vodstvo najlepše zahvaluje.

V Kokarjih pri Mozirju je umrl dne 14. aprila gospod Josip Praznik, veleposestnik, trgovec in gostilničar. Z njim je preminil jako delaven, značajan in blagosrčen mož. 12 let je bil župan občine Kokarje. Županoval je z vso skrbjo in ljubezni do svojih občanov; nikdar ni storil komu nameroma krivice. Neustrašno se je boril za pravice in enakopravnost slovenskega jezika, ko nas je tlačila nemška pest. Kot načelnik krajnega šol. sveta na Gorici je postavil novo šolsko poslopje in dokler bo stala ta lična zgradba, bo pričala, kako je bil Praznik vnet tudi za duševno izobrazbo svojih občanov. Član okrajnega šolskega sveta je bil 18 let in tu se je vselej potegnil za pravično in dobro reč brez ozira na osebo. V okrajnem odboru pa je bil 23 let. Pokojnik je bil zlata duša; delil je dobroto na vse strani, sovraštva, ki bi koreninilo v njegovem srcu, ni poznal. Pogreb je bil tako veličasten, kakor se ga vidi na deželi le malokdaj. Pokazal je, koliko prijateljev, znancev in hvaležnih src je imel pokojnik. Zato ga pa tudi vsi ohranimo v blagem spominu.

Daroval je revnim šolarjem na Gorici 400 K g. Franc Gorjanc, želez. uradnik v Sarajevu. Krajni šolski svet in šolsko vodstvo na Gorici se mu za ta dar iskreno zahvalujeta. Fr. Cajner, načelnik. V. Pulko, nadučit.

Obrtni vestnik.

Blaž Zupanc:

OBRTNA PRAVA IN ZADRUGE.

Zaradi nevednosti zakona se ne more nikdo oprostiti. To deistvo pa stavi zahtevko, da se mora vsak državljan priučiti toliko zakonov in predpisov, da bi se zaradi opustitve zakonitih predpisov ali celo protizakonitega ravnanja — če seveda zopet nevedoma — zasigural. Če bi hoteli to deistvo na polju zakonodajstva v obrtnem pravu temeljito uresničiti, bi morala načelnik in tajnik obrtne zadruge biti jurista, ali bi moralo biti isto za lajka umljivo. Osobito se mora jasnost in razumevanje zakona ter zakonitih predpisov zahtevati, v kolikor se tičejo zadrugnega delovanja. Vsa zadruga vodi od zadrugnikov izvoljeni člani, lajki, torej obrtniki, ki uživajo med obrtniki zaupanje. Če želimo umljive zakone, se mora tembolj zahtevati jasnosti VII. poglavja obrtnega reda, ki se tiče obrtnih zadrug. Ponojnim, da uradujejo pri politični oblasti lajki, kjer bi se morali s to najširšo gospodarsko panogo baviti izbrani juristi.

Prej so obstojali tečaj, v teh so se zadrugni funkcionarji poučevali od političnih strokovnjakov o obrtnem pravu in delu zadrug. Če je ministrstvu trgovine in industrije na tem, da bi uradovale okrajna oblastva z izšolanimi funkcionarji, bo mogoče take tečaje zopet oživeti in naročiti, da se v sedežu političnih oblasti obdržujejo takšni kurzi.

Oblastvu bi bilo s tem mnogo pisarij in zadrugam pa šikan prihranjenih. Poglejmo obrtni red in naidem, da je bil prvi iz leta 1859 umljiv, med tem ko so iz let 1883 ter 1907 postali vsled krpanja tako nejasni, da si brez uporabe komentarja ne moremo ustvariti bistva obrtnega prava.

Glede zaslivanja obrtnih zadrug na primer, imamo celo vrsto zakonitih do-

ločb na eni strani, med tem ko na drugi strani oblastvo ni vezano držati se temu podanih izjav. Nehote se moram nasmejljati, ko vidim, zadruga je dala v aktu strokovno izjavo za tikajočega, legalni sklepi odbora o sposobnostnem dokazu, zborovi sklepi o lokalni potrebi itd. se od oblastva niso vpoštevali, ker obrtna oblast ni vezana na dano izjavo in ona more prosto razsoditi preko zadrugnega mnenja, prizivu pa nadrejena oblast iz vzrokov prve stopnje ne more ugoditi. O tem, kako se razsodi, oblastvo ni vezano, vsak uradnik razsodi slučaj, kakor nanesejo krajevne razmere. Iz navedenega je umevno, da je bil potreben obširen komentar k obrtnemu pravu in to osobito glede obrtnih zadrug.

Obrtno pravo se ne razvija na pravnem in teoretičnem temelju, ampak je po navadi rezultat posameznih političnih in stanovskih zahtev ter je vsled tega podvrženo stalnim izpremembam. Če se na primer v praksi na podlagi razsodbe zahtevam vplivajočih razredov da ugovarjajoče interpretacije, se mora tak interpretacija ukiniti in nadomestiti z novo. Razven tega pride v poštev, da pripadajo obrtne zadeve v kompetenco političnega urada, kateremu pa manjka sodnikova neodvisnost. Politični uradi so vezani na odloke njim podrejenih oblasti. Pri obrtnih razsodbah ne velja določilo § 12 odz., mogoče izprovocirana a nezdrava razsodba, bi volens nolens pri političnem uradu vsled višje razsodbe moglo držati, ker obrtne oblasti in njih uradniki imajo, če takih odlokov ne vpoštevajo, pričakovati zaradi slabega poimovanja istih, razveljavljenje ukaza.

Razložitev obrtnega prava, osobito glede obrtnih zadrug se mora z ozirom na obstoječo prakso subsidiarno opirati, in če glede gotovih vprašani ne obstojajo razsodbe, šele seči po lastni juristični razložitvi. V večini slučajev in to osobito v zadrugnih zadevah, obstoje razsodbe v prosti razsodbi političnega uradnika. Če se govori o prosti razsodbi, hočemo temu pripomniti, da posameznik pri vseh odklonitvah nima v slučaju rekurza mnogo upanja, da ga bode nadrejena oblast uslišala. (Dalje prih.)

Dnevna kronika.

Eksplodizija v kamniški smodnišnici. Po telefoničnem obvestilu smo zvedeli, da se je dogodila v smodnišnici v Kamniku eksplodizija, vsled katere je zgorel objekt.

Hranilnica in posojilnica v Grižah pri Celju, reg. zadr. z neom. z. ima svoj občni zbor dne 23. aprila ob 8. uri zjutraj v domači šoli po sledečem dnevn. redu: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje letnega računa za l. 1921. 3. Revizijsko poročilo. 4. Sprememba pravil. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. Načelstvo.

Škod javnih nameščencev. Včeraj zvečer se je vršil v dvorani mestnega doma v Ljubljani zaradi nameravane odredbe vlade glede maksimiranja prejemkov nižjim uslužbencem in zaradi poizkusa zavlačevanja izplačila drugega obdobja razlike novo urejenih draginskih doklad javen, številno obiskan shod O-srednje zveze javnih nameščencev, ki ga je vodil predsednik, prof. Reisner. Zborovanje je poteklo v splošnem popolnoma mirno. Po govorih glavnih govornikov, g. Deržaja in g. Urbančiča je bila sprejeta tožadna resolucija.

Kompletna

Špecerijska oprema

jako dobro ohranjena in majhni v o z se prod. Poizve se v trgovini 1

A. Kolenc in drugovi Celje.

I stotam se sprejmeta 2 močna hlapca

Najfinejši RIŽ

italijanske znamke »VERCELLI AAA GLACE SUMBLIME«, od-daja vsako množino nad 100 kg kakor tudi cele vagone naj-405 ceneje in pod najugodnejšimi pogoji tvrdka 2—2

Paternost & Remic, Ljubljana
Slomškova ul. 11. Telefon 589.

Telefon
št. 75 in 76

Rezervni fondí nad 50,000.000 kron.

142 50-11

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
valut in dovoljuje **vsakovrstne kredite.**

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4½% štiri in pol K od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.

mesečnik v ruskem, hrvatskem in slovenskem jeziku. **Cena za posamezno številko 4 Din.** Dobi se pri trdki **Goričar & Leskovšek** v **Raschu** v Celju kakor tudi v vseh 359 knjigarnah v Jugoslaviji. 3-3

**Podružnica Prve hrvatske štedionice
v Celju.**

Žalujoča rodbina.